

Van de redactie

Professionele introversie. Hans Schilderman vertelt in zijn interview met het *Tijdschrift Geestelijke Verzorging* heel voorzichtig dat een collega hem deze term aanreikte. Maar hij kan het niet ontkennen: geestelijk verzorgers zijn te druk met zichzelf. De blik is naar binnen gekeerd en te vaak gaat het in artikelen, boeken en symposia over identiteit en imago. Schilderman hoopt op minder navelstaarderij en meer aandacht voor het primaire proces en een wetenschappelijke analyse van de bijdrage die geestelijke verzorgers daar bieden aan goede zorg.

Die twee woorden – professionele introversie – kwam hard aan en een beetje bevreesd liep ik de artikelen in het komende nummer langs. Gingen ze niet weer allemaal over onze positie binnen de zorgorganisaties of over wel of niet een levensbeschouwelijke binding? Natuurlijk heb ik geen objectief oordeel over de inhoud van nummer 55 van TGV, maar na koortsachtig zelfonderzoek stel ik voorzichtig vast dat Schilderman tevreden zijn.

Twee bijdragen in de rubriek IMPRESSIE richten de blik naar buiten. Over de grenzen van de eigen discipline naar de wereld van de verpleegkundigen. In Nijmegen deed Els Groeneveld onderzoek naar spiritualiteit als verpleegkundig aandachtsgebied en zij presenteert een richtlijn 'spirituele nood'. Jan Piet Vlasblom doet verslag van 'zorgmoment', een experiment in Rotterdam waarbij aandacht voor de spirituele dimensies van de verpleegkundige praktijk centraal staat.

In INHOUD twee bijdragen die zich op het eerste gezicht nog verder weg bewegen van de dagelijkse praktijk van geestelijke verzorging. Fernando Suárez Müller is geïnteresseerd in de verschillen tussen religie en levensbeschouwing. Het is zijn stelling dat ze te weinig worden onderscheiden. Heel verrassend bepleit hij de eigen 'rationaliteit' van religieus denken. Gérard van Tillo maakt ons vervolgens met zijn reflectie op terrorisme bewust van de schaduwkanten van religie, maar wijst ook op de perspectieven die religies bieden op vrede en de manier waarop geestelijk verzorgers daarin een rol kunnen spelen.

Opvallend veel aandacht is er in INSPRAAK voor de plek van ethiek binnen het domein van de geestelijke verzorging. Core-business of marginale activiteit? Annegreet van Wijk, Nanda van Dijk en Beate Rose stellen dezelfde vragen. Hoort ethiek bij ons werk? En zo ja, zijn we er dan voor toegerust? En op welke manier kunnen we er op een vruchtbare manier mee aan de slag? Dan zijn nog alle bijdragen niet genoemd in dit royale nummer dat de jaargang afsluit. Er was een mooi 'zingevingsfestival' in Drenthe, de 'interim-geestelijk verzorger (Bas Stigter) zag het licht en volgens Aart van Drie vindt er tussen geestelijk verzorgers en seksuologen kruisbestuiving plaats.

Hans Schilderman heeft ongetwijfeld gelijk: geestelijk verzorgers kunnen vanuit een Calimero-positie in de wereld van de zorg soms te grote woorden in de mond nemen over hun vak. TGV 55 laat echter zien dat op veel plekken de blik niet naar binnen is gekeerd, maar creatief wordt gezocht naar wegen die ruimte te maken voor levensvragen, ethiek en spiritualiteit in moderne zorgorganisaties die daar steeds minder mee vertrouwd zijn.

Namens de redactie,

Drs. Ben de Boer
Hoofdredacteur TGV
Ben.de.boer@arkin.nl